

Temozolomide met radiotherapie

Chemotherapie ondersteunt de bestraling

Bij u is er een kwaadaardige hersentumor geconstateerd. Uw arts heeft de gecombineerde behandeling bestaande uit bestraling (radiotherapie) en chemotherapie met Temozolomide capsules voorgesteld. Na de combinatie van bestraling en chemotherapie is er vier weken rust, daarna krijgt u nog zes maal chemotherapie in de vorm van (adjuvante) Temozolomide. De hele behandeling vindt poliklinisch plaats. De bestraling duurt ongeveer zes weken, dagelijks, behalve in het weekend. Op de eerste dag van de bestraling begint u ook met de inname van de Temozolomide chemotherapie capsules. De Temozolomide moet ook in het weekend, als u niet bestraald wordt, worden ingenomen. Op dit blad krijgt u hierover meer informatie.

Hoe werkt chemotherapie?

De cellen in uw lichaam delen zich om zich constant te vernieuwen. Kankercellen delen zich sneller dan andere lichaamscellen en kennen een ongeremde groei. Chemotherapie heeft een remmend effect op de deling van cellen. De kankercellen zijn gevoeliger voor de remmende werking van chemotherapie dan gewone cellen. Door de remming van celdeling kunnen tumoren niet meer groeien. Hierdoor gaan de cellen in de tumor dood en worden door het lichaam vernietigd.

Het behandeltraject

Temozolomide samen met radiotherapie <ul style="list-style-type: none">• Bestraling wekelijks (5/7 dagen – ma t/m vrij)• Temozolomide alle dagen (7/7 dagen – ook op za/zo)• Temozolomide één (tot maximaal drie) uur voor de bestraling innemen. Wekelijks bloed prikken Antibioticum (co-trimoxazol Forte 960 mg) op maandag-woensdag-vrijdag innemen Uw hoofdbehandelaar is de radiotherapeut.	Een maand rust	Temozolomide kuren <ul style="list-style-type: none">• vijf dagen innemen• Herhalen na vier weken• Maximaal zes kuren Maandelijks naar de internist-oncoloog en vooraf bloed laten prikken. Na drie en zes kuren wordt een MRI scan gemaakt. Uw hoofdbehandelaar is de medisch oncoloog.
--	-----------------------	---

Temozolomide (chemotherapie) samen met radiotherapie (bestraling).

De capsules moeten één maal daags ingenomen worden. Op de dagen dat u bestraald wordt, kunt u de capsules het beste één uur (uiterlijk maximaal drie uur) voor de bestraling innemen.

In het weekend, als u niet bestraald wordt, neemt u de capsules het beste op een vast tijdstip naar keuze in. U neemt de capsules gedurende 46 dagen. Als de bestraling eerder is afgelopen dan stopt u de pillen na de laatste bestraling.

Maand rust

Na de Temozolomide met radiotherapie krijgt u 4 weken rust, daarna wordt de Temozolomide herstart.

Adjuvante (aanvullende) kuren met Temozolomide (chemotherapie) (zes kuren): Inname van Temozolomide gedurende vijf opeenvolgende dagen, elke 28 dagen

De Temozolomide wordt in plaats van dagelijks, dan gedurende vijf dagen gebruikt, eenmaal per vier weken. Er worden maximaal zes kuren worden toegediend. De dosering Temozolomide is hoger dan tijdens de gecombineerde behandeling en wordt eventueel bij de tweede kuur nog verder verhoogd.

Een keer per vier weken, net voor het begin van de volgende kuur, komt u terug op de polikliniek. Een uur van tevoren laat u bloed prikken. Daarna bespreekt uw behandelend specialist met u de bloeuduitslagen en vragen naar eventuele bijwerkingen of klachten.

Na drie kuren Temozolomide wordt een MRI evaluatie uitgevoerd, die vervolgens driemaandelijks wordt herhaald, dit om het effect van de behandeling te beoordelen.

Wat mag ik eten en drinken?

Bepaalde voedingsmiddelen kunnen, in combinatie van deze middelen bijwerkingen hebben.

Gebruik dan ook geen:

- Rauw vlees(waren) zoals biefstuk, rosbief, carpaccio, tartaar, filet americain, rosbief, rauwe ham, parmaham of ossenworst.
- Chorizo, salami, cervelaat, Franse droge worst. Goed verhit zijn deze producten wel toegestaan.
- Leverworst, leverpastei, paté.
- Rauwe vis, zoals rauw tonijn, sushi. Voorverpakte gerookte vis zoals gerookte zalm, makreel en paling. Rauwe schelpdieren zoals oester. haring, dagvers, is toegestaan.
- Zachte rauwmelkse kaas (au lait cru) en rauwe melk.
- Schimmelkazen en oude kazen. Boerenkaas en schimmelkaas van gepasteuriseerde melk is toegestaan.
- Rauwe/zacht gekookte eieren; de dooier moet gestold zijn.
- Probiotica zoals Yakult, Vifit, Actimel en Activia.
- Alcohol.
- Grapefruit, noten en bananen.
- Softijs.

Tijdens de chemokuur kan uw smaak veranderen en uw eetlust verminderen. Als gezond eten moeilijk wordt, probeer dan in elk geval zoveel calorieën binnen te krijgen dat u op gewicht blijft. Bespreek met uw arts of verpleegkundig specialist of een consult bij diëtiste raadzaam voor u is.

Wat mag ik wel en niet doen?

U mag bijna al uw dagelijkse activiteiten blijven ondernemen. Hieronder een aantal adviezen:

- Bescherm uw hoofd tegen de zon door bijvoorbeeld een hoed. Gebruik zonnebrandcrème factor 20 of hoger wanneer u de zon in gaat.
- Omdat in vaginaal vocht (en sperma) ook restanten van de chemokuur worden uitgescheiden, raden wij aan om tot twee dagen na de kuur een condoom te gebruiken.
- Neem tijdens de chemokuren voorzorgmaatregelen, zodat u of uw partner niet zwanger raakt. Het effect van Temozolomide op het ongeboren kind is namelijk onbekend. Geef tijdens het gebruik van Temozolomide ook geen borstvoeding. Overleg met uw specialist als er een kindervens is. Zoenen, knuffelen en aanraken kan zonder problemen.

- De beleving van seks kan heel anders worden in deze periode. Lees het informatieblad seksualiteit en kanker, verkrijgbaar in het ontmoetingscentrum.
- Stel een bezoek aan de tandarts uit tot na de chemotherapie. Als u toch naar de tandarts moet, overleg dan met uw behandelend arts of er voorzorgsmaatregelen moeten worden getroffen.
- Overleg met uw behandelend neuroloog of u een motorvoertuig mag besturen. Vraag ook of u alleen mag gaan zwemmen.

Als u niet goed weet of iets wel mag/kan tijdens de behandeling, vraag dit dan aan uw behandelend arts in het ziekenhuis.

Bijwerkingen

Bij het gebruik van chemotherapie kunnen ook bijwerkingen optreden. Om u hierop voor te bereiden staan de meest voorkomende hieronder benoemd.

Verminderde werking beenmerg

In uw beenmerg worden witte, rode bloedcellen en bloedplaatjes aangemaakt. Door de chemotherapie kan de aanmaak van deze drie types bloedcellen verminderen.

- Wordt het aantal witte bloedcellen te laag, dan bent u extra gevoelig voor infecties. Hier reageert u heftiger op en u kunt dan ook in een korte tijd heel ziek worden. Krijgt u koorts (temperatuur 38,5 Gr. C of hoger) dan moet u onmiddellijk contact op te nemen met het ziekenhuis. Gelukkig komt dit zelden voor.
- In het beenmerg worden ook de bloedplaatjes gemaakt die zorgen voor de bloedstolling. Door een tekort aan bloedplaatjes bent u extra gevoelig voor bloedingen en het ontstaan van blauwe plekken. Krijgt u een bloedneus, blauwe plekken zonder stoten of kleine rode plekjes op de onderbenen, neem dan direct contact opnemen met het ziekenhuis.
- Als preventie van een bepaalde luchtweginfectie/longontsteking (PJP infectie) krijgt u tijdens de chemotherapie drie keer per week een antibioticum, Cotrimoxazol 960 mg, voorgeschreven. Let op, deze antibiotica beschermt u niet tegen alle infecties.

Misselijkheid en braken

Door de chemotherapie kunt u misselijk worden en gaan braken. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen, krijgt u medicatie voorgeschreven. U krijgt een recept mee voor Primperan of Metoclopramide tabletten. U mag maximaal drie keer per dag één Metoclopramide tabletje gebruiken. Als u te misselijk bent om Metoclopramide in tablet vorm in te nemen, gebruik dan een Metoclopramide zetablet. Als u onvoldoende resultaat bereikt met Metoclopramide, kunt u Granisetron innemen, tot in totaal twee tabletten van één mg per dag. Blijft u desondanks toch misselijk dan moet u contact opnemen met uw behandelend arts.

Als u de eerste uren na inname moet overgeven, moet u dit tijdens het volgende polibezoek met uw behandelend arts te bespreken. U mag geen nieuwe of extra capsules innemen, zelfs niet wanneer u ziet dat u de capsules uitbraakt, omdat u anders mogelijk een te hoge dosis van het medicijn binnenkrijgt.

Zorg dat u, ook als niet kunt eten, voldoende drinkt: minstens twee liter per dag. Drink afwisselend water, vruchtensap, bouillon of limonade. Blijft u ondanks de voorzorgsmaatregelen langer dan 24 uur misselijk en u houdt u niets meer binnen, neem dan contact op met het ziekenhuis. Als de misselijkheid zeer heftig is geweest, schrijft de arts u voor de volgende kuur sterkere medicatie voor.

Obstipatie of diarree

Tijdens de chemokuur kunt u last krijgen van darmverstoppingen. Om dit te voorkomen, is het belangrijk dat u genoeg drinkt: minstens twee liter per dag. Ook is het belangrijk dat u zoveel mogelijk volkoren producten, groenten en fruit eet en beweegt. Hebt u meer dan drie dagen geen

ontlasting of heeft u last van heftige buikkrampen, neem dan contact op met het ziekenhuis. Is de darmverstopping niet zo heftig, maar wel hinderlijk, meldt dit dan tijdens uw polikliniekbezoek. Uw arts kan u dan medicijnen voorschrijven om dit te voorkomen. Neem bij diarree onmiddellijk contact op met uw behandeld arts.

Vermoeidheid

Tijdens de chemokuren merkt u dat u sneller moe bent. Probeer dan ook een uurtje extra te rusten. Blijf wel in beweging. Verdeel uw energie goed en besteed deze vooral aan leuke dingen. Als het huishouden te zwaar is, schakel dan op tijd hulp in, eventueel door middel van thuishulp. Bespreek dit met uw arts. De mate van vermoeidheid is verschillend, de duur ook. Vraag de voorlichters in het Ontmoetingscentrum naar informatie over kanker en vermoeidheid. Ook kunt u deelnemen aan het programma Oncologische Revalidatie.

Contact

Hebt u na het lezen van dit blad nog vragen neem dan contact met ons op. Neem daarnaast direct contact op met ons wanneer u de volgende klachten ervaart:

- Koorts hoger dan 38,5 graden;
- Een bloedneus, veel blauwe plekken of rode vlekjes op uw benen;
- misselijk/braken/pijnlijke mond waardoor meer dan 24 uur geen drinken binnen kunnen houden/krijgen
- meer dan drie dagen geen ontlasting of meer dan 24 uur diarree

Tijdens kantooruren

Oncologiecentrum: 043-387 64 00
Maastric clinic: 088-445 56 66
Verpleegkundig specialist Mieke Geurts: 043-387 64 00, sein 62552 aanwezig op ma, do, vr

Telefoon na kantooruren, in weekenden en op feestdagen

Maastric clinic: 088-445 56 66
Verpleegafdeling A5: 043-387 65 10 of 043-387 65 13

Websites

- www.hersentumor.nl
- www.hersenstichting.nl
- www.hersentumoren.info
- www.mumc.nl
- www.stophersentumoren.nl
- <https://oncologie.mumc.nl/kankersoorten/hersentumoren/hersentumoren>

Odin 049926 uitgave april 2019

Bezoekadres
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

Algemeen telefoonnummer
043-387 65 43
www.mumc.nl

Patiënteninformatie

Schema

Tijdspad voor elke kuur. Hierop kunt zelf ook aantekeningen maken.

Temozolomide samen met radiotherapie (46 dagen)

- Wekelijks Bloedprikken.
- Bestraling door de weeks (ma t/m vrij).
- Temozolomide alle dagen.
- Antibioticum op maandag-woensdag-vrijdag innemen.

1.	24.
2.	25.
3.	26.
4.	27.
5.	28.
6.	29.
7.	30.
8.	31.
9.	32.
10.	33.
11.	34.
12.	35.
13.	36.
14.	37.
15.	38.
16.	39.
17.	40.
18.	41.
19.	42.
20.	43.
21.	44.
22.	45.
23.	46.

Maand rust

Temozolomide kuren

Kuur/w eek	1	2	3	4
1	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste vijf dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
2	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste vijf dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
3	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste vijf dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan om te kijken of therapie aanslaat
4	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste vijf dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
5	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste vijf dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts
6	Bloedprikken en bezoek poli arts Eerste 5 dagen achter elkaar innemen capsules en medicatie tegen misselijkheid.			Bloed prikken en telefonisch consult arts MRI scan om te kijken of therapie aanslaat